

Sadarbības memorands par skaidrās naudas pieejamības nodrošināšanu Latvijas iedzīvotājiem

Rīga DATUMS SKATĀMS DOKUMENTA PARAKSTA LAIKA ZĪMOGĀ

Nemot vērā:

- a) Eiropas Centrālās bankas (turpmāk – ECB) nostāju skaidrās naudas pieejamībā, proti, ka visām Eiropas Savienības dalībvalstīm jāveic atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu, ka kredītiestādes un to filiāles, kas darbojas dalībvalstu teritorijā, nodrošina pietiekamu piekļuvi skaidrās naudas pakalpojumiem;
- b) ka skaidrā nauda saglabās savu likumīgā maksāšanas līdzekļa lomu, neskatoties uz dažādu bezskaidrās naudas norēķinu attīstību, t.sk. iespējamo digitālu euro ieviešanu, un ar tiesību aktiem noteiktajiem skaidrās naudas izmantošanas ierobežojumiem;
- c) ka Latvijā tieši kredītiestāžu nodrošinātie ATM (*Automated Teller Machines*), kuri nodrošina euro banknošu izņemšanu (turpmāk – bankomāti), ir kļuvuši par galveno skaidrās naudas pieejamības avotu iedzīvotājiem, bet vienlaikus to skaits nepārtrauki samazinās gan skaidrās naudas pieprasījuma, gan citu iemeslu dēļ;
- d) ka ir svarīgi laicīgi veikt pasākumus, kas aptur skaidrās naudas maksājumu pakalpojumu pieejamības samazināšanos, tādējādi novēršot sabiedrībai nevēlamas sekas, tai skaitā, lai:
  - i. netiku mazināta euro naudas zīmju kā likumīgā maksāšanas līdzekļa statuss un nozīme;
  - ii. būtu nodrošināta iespēja sabiedrībai operatīvi mainīt bezskaidru naudu pret centrālās bankas emitētajām naudas zīmēm ar likumīga maksāšanas līdzekļa statusu;
- e) ka skaidrās naudas maksājumu pakalpojumu pieejamības nodrošināšanas pienākums primāri gulstas uz

Memorandum of Cooperation on Ensuring Access to Cash for Residents of Latvia

Riga SEE DATE IN DOCUMENT SIGNATURE TIME STAMP

Whereas:

- a) the stance of the European Central Bank (hereinafter referred to as the ECB) on access to cash, i.e. that all European Union member states must maintain adequate measures to ensure that credit institutions and their branches operating within the member states provide adequate access to cash services;
- b) the fact that cash will maintain its role as legal tender in spite of the development of various cashless payment options, including the potential introduction of a digital euro, and applicable legislative restrictions on the use of cash;
- c) the fact that the automated teller machines provided by credit institutions in Latvia and offering cash withdrawals (hereinafter referred to as ATMs) have become the main source of access to cash for residents, and the number of ATMs is continually decreasing as a result of diminishing demand for cash, alongside other reasons.
- d) the importance of timely implementation of measures to prevent the reduction of access to services paid for in cash, i.e. to prevent unfavourable consequences for society, namely:
  - i. to prevent the reduction of the status and importance of euro notes and coins as legal tender;
  - ii. to provide the public with access to quick exchange of cashless funds for monetary units issued by a central bank with the status of legal tender;
- e) the fact that the duty of providing access to services payable in cash rests primarily

kredītiestādēm, kuru darbību raksturo šādas pazīmes:

- i. darbības modelis paredz Latvijā sniegt ar maksājumu kontu saistītus pakalpojumus Eiropas Savienības rezidentiem — patērētājiem;
- ii. piedāvāto pakalpojumu klāstā ietilpst skaidras naudas izņemšana no maksājumu konta;
- iii. klientu maksājumu kontu skaits un iekšzemes mājsaimniecību noguldījumu apmērs ir nozīmīgs (vismaz pieci procenti) Latvijas mērogā;
- f) faktu, ka spēkā esošie normatīvie akti nenosaka prasības, kādā apmērā un veidā nodrošināma skaidrās naudas pieejamība Latvijas iedzīvotājiem,

kā arī atzītot, ka:

- g) skaidrā nauda ir nepieciešama likumīgu ikdienas vajadzību apmierināšanai;
- h) skaidrās naudas izmaksas nodrošināšana atsevišķās teritorijās ir stratēģisks, sociālās atbildības jautājums un krīzes brīžos — arī nacionālajai drošībai kritisks pakalpojums;
- i) lai arī esošais kopējais bankomātu tīkls šobrīd ir samērā adekvāts (izņemot situāciju atsevišķos lauku reģionos un mazpilsētās), tomēr tas ir vairāku kredītiestāžu uzturēts un savstarpēji nesaskaņots, līdz ar to svarīgi ir izmaiņas tajā veikt pēc rūpīgas izvērtēšanas un savstarpējām konsultācijām, cita starpā ievērojot arī konkurences tiesību tiesisko regulējumu,

AS "Citadele banka", AS "SEB banka", AS "Swedbank", Latvijas Banka, Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – FNA) un Luminor Bank AS Latvijas filiāle (turpmāk visas kopā – Puses; katru atsevišķi arī – Puse) noslēdz šo memorandu (turpmāk – Memorands) par Pušu savstarpējo sadarbību Memoranda mērķa sasniegšanā.

I Memoranda mērķis

1. Memoranda mērķis ir nodrošināt skaidrās naudas pieejamību iedzīvotājiem visā Latvijas teritorijā, nosakot minimālās maksājumu pakalpojumu, kuru rezultātā klientiem ir iespējams izņemt skaidru naudu no konta kredītiestādē

with credit institutions whose operations are characterised by the following:

- i. a business model that entails the provision of current account services to consumers residing in the European Union;
- ii. a range of services that includes withdrawal of cash from a current account;
- iii. the number of current accounts and deposits held by domestic household clients is substantial on a national scale (at least five per cent);
- f) the fact that the applicable legislation does not stipulate requirements pertaining to the scope and manner of provision of access to cash for residents of Latvia, and acknowledging further that:
  - g) cash is necessary for satisfying everyday legal needs;
  - h) the maintenance of cash withdrawals in certain regions is a matter of strategic significance and social responsibility, and a service of critical importance to national security in times of crisis;
  - i) the current network of ATMs (with the exception of some rural regions and small towns) is somewhat adequate, but is uncoordinated and maintained by multiple different credit institutions, which means that adjustments to this network should be made, after careful review and multilateral consultation, and with competition law in mind,

AS Citadele banka, AS SEB banka, AS Swedbank, the Bank of Latvia, the Finance Latvia Association (hereinafter referred to as the FLA) and AS Luminor Bank Latvian branch (hereinafter jointly referred to as the Parties; each separately also referred to as a Party) enter into this memorandum (hereinafter referred to as the Memorandum) on the Parties' mutual cooperation towards accomplishing the purpose of the Memorandum.

I Purpose of the Memorandum

1. The aim of the Memorandum is to ensure access to cash for residents across the entire territory of Latvia, determining the minimum requirements for settlement service access and

(turpmāk – skaidrās naudas maksājumu pakalpojumi), pieejamības un sasniedzamības prasības.

II Pušu sadarbības principi

2. Puses, līdzvērtīgi sadarbojoties Memorandā noteiktā mērķa īstenošanā:

- 2.1. ievēro visu Pušu intereses, atklātību, tiesiskumu, toleranci, savstarpējo cieņu un uzticību;
- 2.2. nodrošina savlaicīgu informācijas un zināšanu apmaiņu, taisnīgu un atbildīgu pienākumu veikšanu un samērīgu pienākumu sadali;
- 2.3. savlaicīgi iniciē problēmjautājumus un piedāvā efektīvus un ilgtspējīgus risinājumus.

III Pušu pienākumi Memoranda mērķa sasniegšanai

3. Memorandā ietvertā mērķa pilnvērtīgai sasniegšanai FNA apņemas nodrošināt:

3.1. ka tie FNA biedri – kredītiestādes, kuras atbilst šā Memoranda 4. punktā noteiktajiem kritērijiem (turpmāk – Nozīmīgās kredītiestādes), nodrošina šādu skaidrās naudas maksājumu pakalpojumu pieejamības un sasniedzamības prasību izpildi:

3.1.1. līdz 2025. gada 1. janvārim Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošinātais minimālais bankomātu skaits attiecīgajās Latvijas pilsētās un valstī atbilst Memoranda pielikumā minētajam, ievērojot šādus papildu nosacījumus:

3.1.1.1. katra no Nozīmīgajām kredītiestādēm ir tiesīga ne vairāk kā 5 procentus no Memoranda pielikuma 1. punktā minētā attiecīgās Nozīmīgās kredītiestādes nodrošināto bankomātu skaita Rīgā demontēt, nenodrošinot attiecīga bankomātu skaita uzstādīšanu citviet Latvijā;

3.1.1.2. katra no Nozīmīgajām kredītiestādēm ir tiesīga ne vairāk kā 5 procentus no Memoranda pielikuma 1. punktā minētā attiecīgās Nozīmīgās kredītiestādes nodrošināto bankomātu skaita Rīgā pārvietot uz citām valstspilsētām

availability in order to provide clients with the option of cash withdrawal from accounts held with credit institutions (hereinafter referred to as cash settlement services).

II Principles for Cooperation between the Parties

2. The Parties shall, through cooperation on equal terms while realising the purpose of the Memorandum:

- 2.1. uphold each Party's interests, as well as transparency, the rule of law, tolerance, mutual respect and trust;
- 2.2. ensure the timely exchange of information and knowledge, fair and responsible performance of obligations and proportionate allocation of duties;
- 2.3. bring up issues in a timely fashion and propose effective, sustainable solutions.

III Obligations of the Parties

in Pursuit of the Purpose of the Memorandum

3. In order to achieve the aim stated in the Memorandum, the FLA undertakes to ensure:

3.1. that FLA members that are credit institutions matching the criteria provided in clause 4 of this Memorandum (hereinafter referred to as Major Credit Institutions) shall ensure the fulfilment of the following requirements for cash settlement service access and availability:

3.1.1. by 1 January 2025, the minimum number of ATMs maintained by Major Credit Institutions within Latvian cities and throughout the country shall correspond to the targets stated in the Annex to the Memorandum, with the following additional criteria:

3.1.1.1. each Major Credit Institution shall be entitled to dismantle no more than 5% of the ATMs maintained by the relevant Major Credit Institution in Riga as per Item 1 of the Annex to the Memorandum without installing a relevant number of ATMs elsewhere in Latvia;

3.1.1.2. each Major Credit Institution shall be entitled to relocate no more than 5% of the ATMs maintained by the

- (Memoranda pielikuma 2.-10. punkts) vai pārējo valsts teritoriju (Memoranda pielikuma 11.-72. punkts);
- 3.1.1.3. katra no Nozīmīgajām kredītiestādēm ir tiesīga ne vairāk kā 5 procentus no attiecīgās Nozīmīgās kredītiestādes nodrošināto bankomātu kopskaita Memoranda pielikuma 2.-10. punktā minētajās valstspilsētās pārvietot uz Rīgu (Memoranda pielikuma 1. punkts) vai pārējo valsts teritoriju (Memoranda pielikuma 11.-72. punkts);
- 3.1.1.4. katra no Nozīmīgajām kredītiestādēm ir tiesīga ne vairāk kā 5 procentus no attiecīgās Nozīmīgās kredītiestādes nodrošināto bankomātu kopskaita pārējā valsts teritorijā (Memoranda pielikuma 11.-72. punkts) pārvietot uz Rīgu (Memoranda pielikuma 1. punkts) vai citām valstspilsētām (Memoranda pielikuma 2.-10. punkts);
- 3.1.1.5. Nozīmīgās kredītiestādes kopā nodrošina, ka katrā novada administratīvajā centrā ir vismaz viens bankomāts, kuru nodrošinājusi kāda no Nozīmīgajām kredītiestādēm;
- 3.1.1.6. katra Nozīmīgā kredītiestāde nodrošina, ka netiek samazināts Memoranda pielikumā minētais kritisko finanšu pakalpojumu nodrošināšanai paredzēto skaistas naudas izmaksas punktu (kritisko bankomātu) absolvūtais skaits, kādu attiecīgā Nozīmīgā kredītiestāde laika periodā līdz 2023. gada 1. oktobrim ir pēdējo reizi paziņojusi Latvijas Bankai atbilstoši Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2021. gada 8. jūnija noteikumiem Nr. 64 "Kritisko finanšu nozares pakalpojumu pārvaldības normatīvie noteikumi";
- 3.1.2. Nozīmīgās kredītiestādes kopumā nodrošina bankomāta sasniedzamību 20 relevant Major Credit Institution in Riga as per Item 1 of the Annex to the Memorandum to other Republican cities (Items 2–10 of the Annex to the Memorandum) or the rest of the country (Items 11–72 of the Annex to the Memorandum);
- 3.1.1.3. each Major Credit Institution shall be entitled to relocate no more than 5% of the ATMs maintained by the relevant Major Credit Institution in the Republican cities as per Items 2–10 of the Annex to the Memorandum to Riga (Item 1 of the Annex to the Memorandum) or the rest of the country (Items 11–72 of the Annex to the Memorandum);
- 3.1.1.4. each Major Credit Institution shall be entitled to relocate no more than 5% of the ATMs maintained by the relevant Major Credit Institution in the rest of the country as per Items 11–72 of the Annex to the Memorandum to Riga (Item 1 of the Annex to the Memorandum) or other Republican cities (Items 2–10 of the Annex to the Memorandum);
- 3.1.1.5. Major Credit Institutions shall jointly ensure that every municipal centre has at least one ATM maintained by one of the Major Credit Institutions;
- 3.1.1.6. each Major Credit Institution shall ensure that the absolute number, referred to in the Annex to the Memorandum and most recently notified to the Bank of Latvia by the relevant Major Credit Institution in the period up to 1 October 2023 pursuant to the Financial and Capital Market Commission's Regulation No 64 "Regulation on the Management of Critical Services of the Financial Sector" of 8 June 2021, of the cash withdrawal points intended for

- kilometru rādiusā no jebkuras vietas Latvijas Republikas teritorijā. Nozīmīgās kredītiestādes objektīvi pamatoju iemeslu dēļ ir tiesīgas pieļaut atkāpes no šajā Memoranda apakšpunktā minētās prasības, ja Latvijas Republikas iedzīvotājū, kuriem 20 kilometru rādiusā no viņu dzīvesvietas nav sasniedzams vismaz viens Nozīmīgās kredītiestādes nodrošinātais bankomāts, nepārsniedz 1 procentu no Latvijas Republikas iedzīvotāju kopējā skaita;
- 3.1.3. Nozīmīgā kredītiestāde nodrošina bankomātu pieejamību katru dienu vismaz 12 stundas laika periodā no plkst. 6.00 līdz plkst. 24.00 vai, ja bankomāts uzstādīts publiskā telpā vai ierobežotas piekļuves publiskā ārtelpā, laika periodā, kad attiecīgā publiskā telpa vai publiskā ārtelpa ir pieejama iedzīvotājiem. Nozīmīgā kredītiestāde nodrošina, ka kopējais tās nodrošinātajā bankomātu tīklā esošo bankomātu darbības laiks šī apakšpunkta pirmajā teikumā minētajā bankomātu pieejamības laikā ir vismaz 97% mēnesī no maksimāli iespējamā;
- 3.2. nodrošina, ka Nozīmīgās kredītiestādes, nosūtot attiecīgo informāciju uz Latvijas Bankas e-pasta adresi bankomati@bank.lv, informē Latvijas Banku par:
- 3.2.1. jebkurām veiktajām izmaiņām Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu tīklā (uzstādītajiem vai darbību izbeigušajiem bankomātiem un to atrašanās vietām) ne vēlāk kā 3 (trīs) darbadienu laikā pēc attiecīgo izmaiņu veikšanas;
- 3.2.2. Nozīmīgās kredītiestādes un tās sadarbības kredītiestāžu nodrošinātajos bankomātos veikto skaidras naudas izmaksu un iemaksu kopskaitu iepriekšējā kalendārajā pusgadā ne vēlāk kā attiecīgi līdz 31. janvārim un 30. jūlijam.
4. Šā Memoranda izpratnē par Nozīmīgu kredītiestādi atzīstama kredītiestāde, kura vienlaikus atbilst šādiem kritērijiem:
- 4.1. kredītiestādes darbības modelis paredz Latvijā sniegt ar maksājumu kontu saistītus pakalpojumus Eiropas Savienības rezidentiem — patērētājiem un tiem ensuring critical financial services is not reduced;
- 3.1.2. Major Credit Institutions, in aggregate, shall ensure the availability of an ATM within 20 kilometres of any location within the territory of the Republic of Latvia. Major Credit Institutions shall be entitled to, given objective justification, deviate from the requirement specified in this subclause of the Memorandum if the number of residents of the Republic of Latvia who cannot reach at least one ATM maintained by a Major Credit Institution within 20 kilometres from their place of residence does not exceed 1 per cent of the total number of residents of the Republic of Latvia;
- 3.1.3. Major Credit Institutions shall ensure the availability of ATMs daily, for at least 12 hours within the period of time from 6:00 a.m. to 12:00 a.m. or, if an ATM is installed in a public space or limited-access outdoor public space, within the period of time during which the relevant public space or outdoor space is available to residents. Major Credit Institutions shall ensure that the total hours of operation of ATMs within its network throughout the period of availability stated in the preceding sentence of this subclause constitutes at least 97% of the monthly theoretical maximum;
- 3.2. that, by sending information to the Bank of Latvia's e-mail address bankomati@bank.lv, Major Credit Institutions notify the Bank of Latvia about:
- 3.2.1. any changes to the network of ATMs maintained by Major Credit Institutions (ATMs being installed or taken offline, and their respective locations) within no more than 3 (three) business days of the implementation of such changes;
- 3.2.2. the total number of cash withdrawal and deposit operations performed at ATMs maintained by Major Credit Institutions and their partner credit institutions during the preceding calendar year, by 31 January and 30 July respectively.

- piedāvāto pakalpojumu klāstā ietilpst skaidras naudas izņemšana no maksājumu konta;
- 4.2. kredītiestādē atvērto klientu maksājumu kontu skaits iepriekšējā gada 31. decembrī veido vismaz piecus procentus no kopējā maksājumu kontu skaita kredītiestāžu sektorā;
- 4.3. kredītiestādē iekšzemes mājsaimniecību noguldījumi iepriekšējā gada 31. decembrī veido vismaz piecus procentus no kopējiem iekšzemes mājsaimniecību noguldījumiem kredītiestāžu sektorā.
5. Nozīmīgā kredītiestādē nodrošina šī Memoranda 3.1. apakšpunktā minēto prasību izpildi neatkarīgi no tā, kādā formā (īpašuma tiesības, valdījums, noma, lietojums u.c.) un veidā (uzstāda bankomātus pati vai nodrošina bankomātu uzstādīšanas prasību izpildi ar ārpakalpojumā nodrošinātiem ([Eiropas Banku iestādes izpratnē](#)) bankomātiem) tā nodrošina bankomātu pieejamību saviem klientiem.
6. Memorandā ietvertā mērķa pilnvērtīgai sasniegšanai Latvijas Banka:
- 6.1. nodrošina kredītiestādēm piekļuvi skaidrai naudai tām nepieciešamajā apjomā atbilstoši starp kredītiestādēm un Latvijas Banku noslēgtajiem līgumiem par skaidrās naudas darījumiem Latvijas Bankā;
  - 6.2. pārrauga šī Memoranda 3.1. apakšpunktā minēto prasību izpildi;
  - 6.3. nodrošina risinājuma, ar kuru elektroniskā veidā uz Latvijas kartes tiek norādīta aktuālā informācija par Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu atrašanās vietām un ar kuru iespējams iegūt informāciju, kas nepieciešama šā Memoranda 3.1. apakšpunktā minēto prasību izpildes pārraudzībai, izveidi, uzturēšanu, pilnveidošanu un publisku pieejamību.
7. Puses apņemas ne retāk kā reizi kalendārajā gadā savstarpēji konsultēties par šā Memoranda 3.1. apakšpunktā un 4. punktā minēto prasību un kritēriju piemērotību Memoranda mērķa sasniegšanai, ņemot vērā aktuālāko tirgus situāciju un citus apstāklus.
8. Puse apņemas informēt pārējās Puses par jebkuru tai zināmo faktu vai apstākli, kas var apdraudēt šā Memoranda mērķu sasniegšanu, t.sk. Puses rīcībā esošu informāciju par plānotām būtiskām izmaiņām skaidrās naudas maksājumu pakalpojumu nodrošināšanā Latvijā.

4. In the interpretation of this Memorandum, the definition of a Major Credit Institution shall refer to a credit institution simultaneously matching all the following criteria:

- 4.1. the credit institution's business model in Latvia entails the provision of current account services to consumers residing in the European Union, and its range of services includes withdrawal of cash from a current account;
- 4.2. the number of current accounts opened with the credit institution as of 31 December of the preceding year constituted at least five per cent of the total number of current accounts within the credit institution sector;
- 4.3. domestic household deposits with the credit institution on 31 December of a preceding year constituted at least five per cent of total household deposits within the credit institution sector.

5. A Major Credit Institution shall ensure fulfilment of the requirements listed in subclause 3.1 of this Memorandum, regardless of the format (property rights, possession, lease, usage rights etc.) or method (in-house installation of ATMs or adherence to ATM installation requirements through the use of outsourced ATMs ([according to the interpretation of the European Banking Authority](#))) of providing its clients with access to ATMs.

6. In pursuit of comprehensive accomplishment of the stated purpose of the Memorandum, the Bank of Latvia shall:

- 6.1. ensure credit institutions access to cash in the amount required, in accordance with agreements between credit institutions and the Bank of Latvia regarding cash transactions at the Bank of Latvia;
- 6.2. monitor adherence to the requirements specified in subclause 3.1 of this Memorandum;
- 6.3. ensure the development, maintenance, improvement, and public availability of a solution whereby current information on the locations of ATMs maintained by Major Credit Institutions is displayed electronically on a map of Latvia, allowing the receipt of information necessary for monitoring fulfilment of the requirements specified in subclause 3.1 of this Memorandum.

IV Noslēguma jautājumi

9. Memorands ir izstrādāts labas gribas veicināšanas nolūkā, tam nav juridiski saistoša spēka.
10. Memorands stājas spēkā tā parakstīšanas dienā. Puses paraksta Memorandum pēc Konkurences padomes dokumenta, kurā norādīts, ka Konkurences padomei nav iebildumu par Memorandā paredzēto Pušu vienošanos, saņemšanas.
11. Visus jautājumus un domstarpības, kas saistītas ar Memoranda izpildi, Puses risina sarunu ceļā.
12. Grozījumus un papildinājumus Memorandā veic rakstiski, un tie stājas spēkā, kad visas Puses tos ir parakstījušas.
13. Puse ir tiesīga bez iepriekšēja brīdinājuma vienpusēji atkāpties no Memoranda, par to rakstiski paziņojojot pārējām Pusēm, ja:
- 13.1. cita Puse nepilda Memorandā noteiktos pienākumus vai kavē Memoranda mērķa sasniegšanu;
  - 13.2. Memoranda darbības laikā būtiski pasliktinās skaidrās naudas maksājumu pakalpojumu pieejamība Latvijas iedzīvotājiem.
14. Puse ir tiesīga vienpusēji atkāpties no Memoranda arī šā Memoranda 13. punktā neminētos gadījumos, par to rakstiski paziņojojot pārējām Pusēm vismaz trīs mēnešus iepriekš.
15. Memorands ir sagatavots elektroniskā dokumenta veidā uz 11 (vienpadsmit) lapām, tajā skaitā pielikums uz 4 (četrām) lapām. Pusēm ir pieejams visu Pušu parakstīts Memorands elektroniskā formātā.

Pušu paraksti:

- Latvijas Bankas prezidents Mārtiņš Kazāks
AS "Swedbank" valdes loceklis Vadims Frolovs
AS "SEB banka" valdes priekšsēdētāja Ieva Tetere
AS "Citadele banka" valdes loceklis Valters Ābele
AS "Citadele banka" valdes loceklis Vladislavs Mironovs

Luminor Bank AS valdes locekle, Luminor Banks AS Latvijas filiāles vadītāja Kerli Vares

Latvijas Finanšu nozares asociācijas valdes priekšsēdētāja Sanita Bajāre

7. The Parties undertake to, no less than once per calendar year, consult one another on the relevance of the requirements and criteria specified in subclause 3.1 and clause 4 of this Memorandum to the accomplishment of the purpose of the Memorandum, taking into account the current state of the market and other circumstances.

8. Each Party undertakes to notify the other Parties about any fact or circumstance known to it which might jeopardise the achievement of the aims of this Memorandum, including any information available to such Party regarding planned substantial changes to the maintenance of cash settlement services in Latvia.

IV Final Provisions

9. The Memorandum has been drafted as a means of facilitating goodwill and is not legally binding.
10. The Memorandum shall come into force on the date of signing. The Parties shall sign the Memorandum upon receipt of a document from the Competition Council confirming that the Competition Council has no objections to the Parties' arrangement as stipulated herein.
11. The Parties shall resolve any matters and disputes pertaining to the execution of the Memorandum by negotiating.
12. Amendments and updates to the Memorandum shall be made in writing and shall come into force upon being signed by all Parties.
13. Each Party shall be entitled to withdraw from the Memorandum unilaterally and without prior notice, by giving written notification to the other Parties, provided that:
- 13.1. another Party is in breach of the obligations stated in the Memorandum, or is delaying the accomplishment of the purpose of the Memorandum;
  - 13.2. the availability of cash settlement services to residents of Latvia is substantially impaired during the effective term of the Memorandum.
14. Each Party shall be entitled to unilaterally withdraw from the Memorandum in cases not specified in clause 13 of this Memorandum, having given the other Parties at least three months' prior written notice.
15. The Memorandum has been drafted in the form of an electronic document of 11 (eleven) pages, including an annex of 4 (four) pages. The

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS
AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU.**

Parties shall have access to the Memorandum signed by each Party in electronic format.

Signatures of the Parties:

Governor of Bank of Latvia Mārtiņš Kazāks

AS "Swedbank" Member of the Management Board Vadims Frolovs

AS "SEB banka" Chairwoman of the Management Board Ieva Tetere

AS "Citadele banka" Member of the Management Board Valters Ābele

AS "Citadele banka" Member of the Management Board Vladislavs Mironovs

Luminor Bank AS Member of the Management Board, Head of Luminor Bank AS Latvian Branch Kerli Vares

Finance Latvia Association Chairwoman of the Management Board Sanita Bajāre

**THIS DOCUMENT HAS BEEN SIGNED
ELECTRONICALLY USING A SECURE DIGITAL
SIGNATURE AND INCORPORATES A TIME
STAMP.**

Pielikums

sadarbības memorandam
par skaidrās naudas pieejamības nodrošināšanu
Latvijas iedzīvotājiem

Annex

to Memorandum of Cooperation
on Ensuring Access to Cash
for Residents of Latvia

Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu skaits Latvijā

Number of ATMs maintained by major credit institutions in Latvia

Nr. No.	Pilsēta City	Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu skaits Number of ATMs maintained by major credit institutions				
		AS Swedbank	AS SEB banka	AS Citadele banka	AS Luminor Bank Latvijas filiāle	Kopā Total
1.	Rīga	132	65	73	59	329
Valstspilsētas, izņemot Rīgu / Republican cities, with the exception of Riga						
2.	Daugavpils	14	6	7	10	37
3.	Liepāja	13	9	5	9	36
4.	Jelgava	12	5	6	6	29
5.	Jūrmala	6	3	2	4	15
6.	Ventspils	11	3	3	6	23
7.	Rēzekne	6	3	4	3	16
8.	Ogre	4	4	2	2	12
9.	Valmiera	7	4	3	5	19
10.	Jēkabpils	5	6	3	2	16
Valstspilsētas kopā (2.- 10.rinda) / Republican cities in total (Rows 2-10)		78	43	35	47	203

Nr. No.	Pilsēta City	Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu skaits Number of ATMs maintained by major credit institutions				
		AS Swedbank	AS SEB banka	AS Citadele banka	AS Luminor Bank Latvijas filiāle	Kopā Total
Novadu administratīvie centri / Municipal centres						
11.	Ādaži	2	2	1	1	6
12.	Aizkraukle	2	3	1	1	7
13.	Alūksne	1	3	1	-	5
14.	Balvi	1	2	2	-	5
15.	Bauska	3	2	2	1	8
16.	Cēsis	4	5	2	3	14
17.	Dobele	3	3	-	1	7
18.	Gulbene	3	2	1	-	6
19.	Krāslava	1	3	1	-	5
20.	Kuldīga	3	4	1	1	9
21.	Ķekava	2	1	-	1	4
22.	Limbaži	1	3	2	1	7
23.	Līvāni	1	1	2	-	4
24.	Ludza	1	2	3	1	7
25.	Madona	2	3	2	1	8
26.	Mārupe	1	-	1	2	4
27.	Olaine	3	1	-	1	5
28.	Preiļi	3	2	1	-	6
29.	Ulbroka (ciems / village)	-	1	-	-	1
30.	Salaspils	2	2	1	1	6
31.	Saldus	4	3	1	2	10
32.	Saulkrasti	1	1	-	1	3

Nr. No.	Pilsēta City	Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu skaits Number of ATMs maintained by major credit institutions				
		AS Swedbank	AS SEB banka	AS Citadele banka	AS Luminor Bank Latvijas filiāle	Kopā Total
33.	Sigulda	4	5	1	2	12
34.	Smiltene	2	3	1	1	7
35.	Talsi	4	3	2	1	10
36.	Tukums	5	4	1	1	11
37.	Valka	1	2	-	-	3
38.	Varakļāni	1	1	-	-	2
Pārējās pilsētas, kurās iedzīvotāju skaits pārsniedz 1 000 un ir uzstādīts bankomāts Other towns with over 1,000 residents and at least one ATM						
39.	Ikšķile	1	1	-	-	2
40.	Baloži	1	-	-	-	1
41.	Lielvārde	1	1	-	1	3
42.	Iecava	3	1	-	-	4
43.	Aizpute	1	1	-	-	2
44.	Baldone	1	1	-	-	2
45.	Grobiņa	1	-	-	1	2
46.	Kandava	1	1	-	-	2
47.	Vangaži	1	-	-	-	1
48.	Pļaviņas	1	-	-	-	1
49.	Brocēni	1	-	-	-	1
50.	Viljāni	1	1	-	-	2
51.	Rūjiena	1	1	-	-	2
52.	Salacgrīva	1	1	1	1	4
53.	Auce	-	1	-	-	1
54.	Ilūkste	1	-	-	-	1

Nr. No.	Pilsēta City	Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināto bankomātu skaits Number of ATMs maintained by major credit institutions				
		AS Swedbank	AS SEB banka	AS Citadele banka	AS Luminor Bank Latvijas filiāle	Kopā Total
55.	Ķegums	1	1	-	-	2
56.	Dagda	1	1	-	-	2
57.	Kārsava	1	-	1	-	2
58.	Skrunda	1	1	-	-	2
59.	Priekule	1	-	-	-	1
60.	Jaunjelgava	1	-	-	-	1
61.	Stende	1	-	-	-	1
62.	Lubāna	1	-	-	-	1
63.	Viesīte	-	1	-	-	1
64.	Zilupe	-	1	-	-	1
65.	Sabile	1	-	-	-	1
66.	Cesvaine	-	1	-	-	1
67.	Viļaka	-	1	-	-	1
68.	Valdemārpils	1	-	-	-	1
69.	Aloja	1	-	-	-	1
70.	Mazsalaca	1	-	-	-	1
71.	Aknīste	1	-	-	-	1
72.	Pārējā Latvija / Rest of Latvia	62	17	4	4	87
	KOPĀ / TOTAL	363	209	144	137	853
	t.sk. kopējais kritisko bankomātu skaits / incl. the overall number of critical ATMs	40	23	16	20	99

Piezīme:

Katrs šajā pielikumā norādītais bankomāts ir unikāla iekārta, kuru nodrošina attiecīgajā tabulas kolonnā norādītā Nozīmīgā kredītiestāde un tā vienlaikus nevar tikt ieskaitīta kā vairāku Nozīmīgo kredītiestāžu nodrošināta.

Note:

Each ATM indexed in this annex is a unique machine maintained by the Major Credit Institution specified in the relevant table column, and cannot be considered to be maintained by multiple Major Credit Institutions.